

engasjert
- UANSETT

Hjorteviltforvaltningen i Nord-Trøndelag fra 2010

Rune Hedegart
Regional utviklingsavdeling
Nord-Trøndelag fylkeskommune

VISJON NORD-TRØNDELAG:
HER ALT E MULIG
- UANSETT

- et ansvar for **FYLKESTINGET**
i Nord-Trøndelag

engasjert
- UANSETT

Bakgrunn

- **Regionreformen.**
- **MEN fortsatt ligger det aller meste av offentlig forvaltning hos kommunen.**
- **Det er ønske om at fylkeskommunen viser hvor den står.**
- **Derfor behov for å utforme en politikk på området. Vi har valgt å starte med hjorteviltet.**
- **Hvor konkret og tydelig kan politikken være?**
- **Viltmidler.**

Hvordan er ståa i Nord-Trøndelag?

- Mye elg, hjorten på frammarsj, rådyret svinger med vær og predatorer, har ikke villrein i fylket.
- Jakt og forvaltning stort sett godt organisert, kunnskapsbasert.
- En del faktorer peker mot at vi bør diskutere elgbestanden for bl.a. å:
 - redusere skader i trafikken og landbruk (jord og skog)
 - sikre en fortsatt sunn bestand
 - hensyn til andre arter

Utforming av en fylkeskommunal politikk

- Har brukt noe tid på å "fange opp" rollen.
- Utformet et notat som peker på noen utfordringer.
- Behandlet i Fylkesrådet, som ønsker:
- Behandling i Fylkestinget i desember.
- Justere kursen etter hvert.

Og hva blir så politikken?

- Mål for forvaltningen

- Hjorteviltet skal forvaltes på en bærekraftig måte, slik at det også i framtida kan utgjøre en høstbar ressurs, som gir grunnlag for rekreasjon, næringsutvikling og verdiskaping.
- Hjorteviltbestandene skal holdes på et nivå som gjør at de ikke fører til uakseptable skader på andre næringer, andre arter og i trafikken.
- Hjorteviltets sunnhet skal ha fokus. Sentrale parametre for å overvåke bestandenes sundhet skal registreres og vurderes.

Fylkets forhold til lokal forvaltning. Hvilke felles mål?

- Sette klare mål for maksimalt antall viltulykker. Bestanden skal holdes på et nivå som sikrer dette?
- Komme fram til grenser for akseptable skader i landbruket. Bestanden skal holdes på et nivå som sikrer dette?

Initiativ Nord-Trøndelag fylkeskommune vil ta

- Etablere et forum på fylkesnivå for å diskutere med alle berørte.
- Regionrådene setter mål og bestandsutvikling på dagsorden årlig.
- Fortsette det gode vilt og rein/trafikk-arbeidet.
- Fokus på rekruttering og jegerkompetanse.
- Fortsette å få utarbeidet prognoser for elgbestanden. Verktøyet må fornyes.
- Grunneiere og kommuner bør ha konkrete mål for bestandsutvikling og finne overvåkningsparametre for å oppnå målene (de fleste har allerede dette).
- Forvaltningen må sørge for å samle inn statistikkmateriale til nytte for framtidig forvaltning.
- Styrke beiterregistreringene.

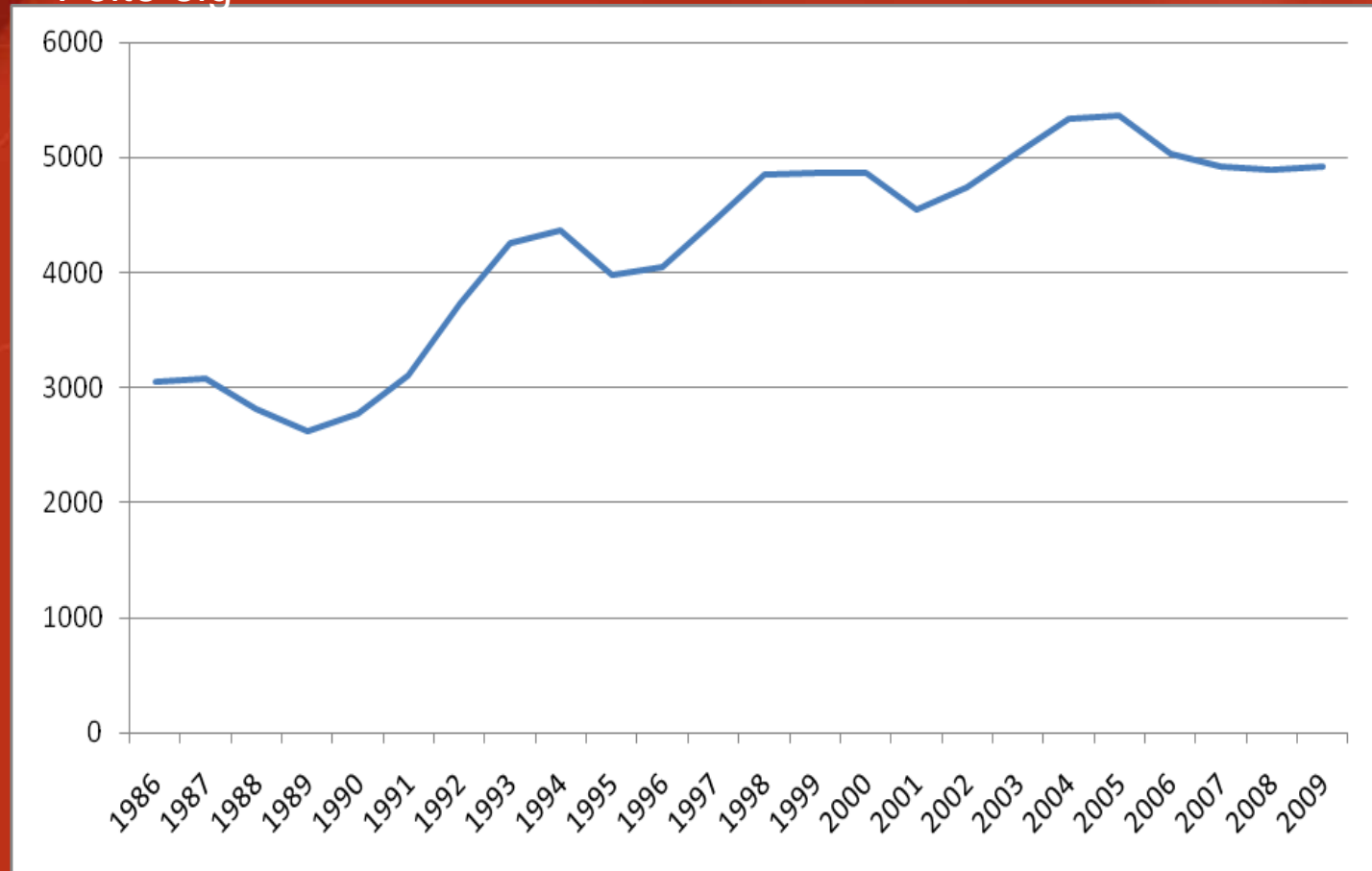

Intet vokser inn i himmelen, heller ikke elgbestanden i Nord-Trøndelag

engasjert
- UANSETT

NB!
Bestanden er
per i dag
meget sunn
og produktiv

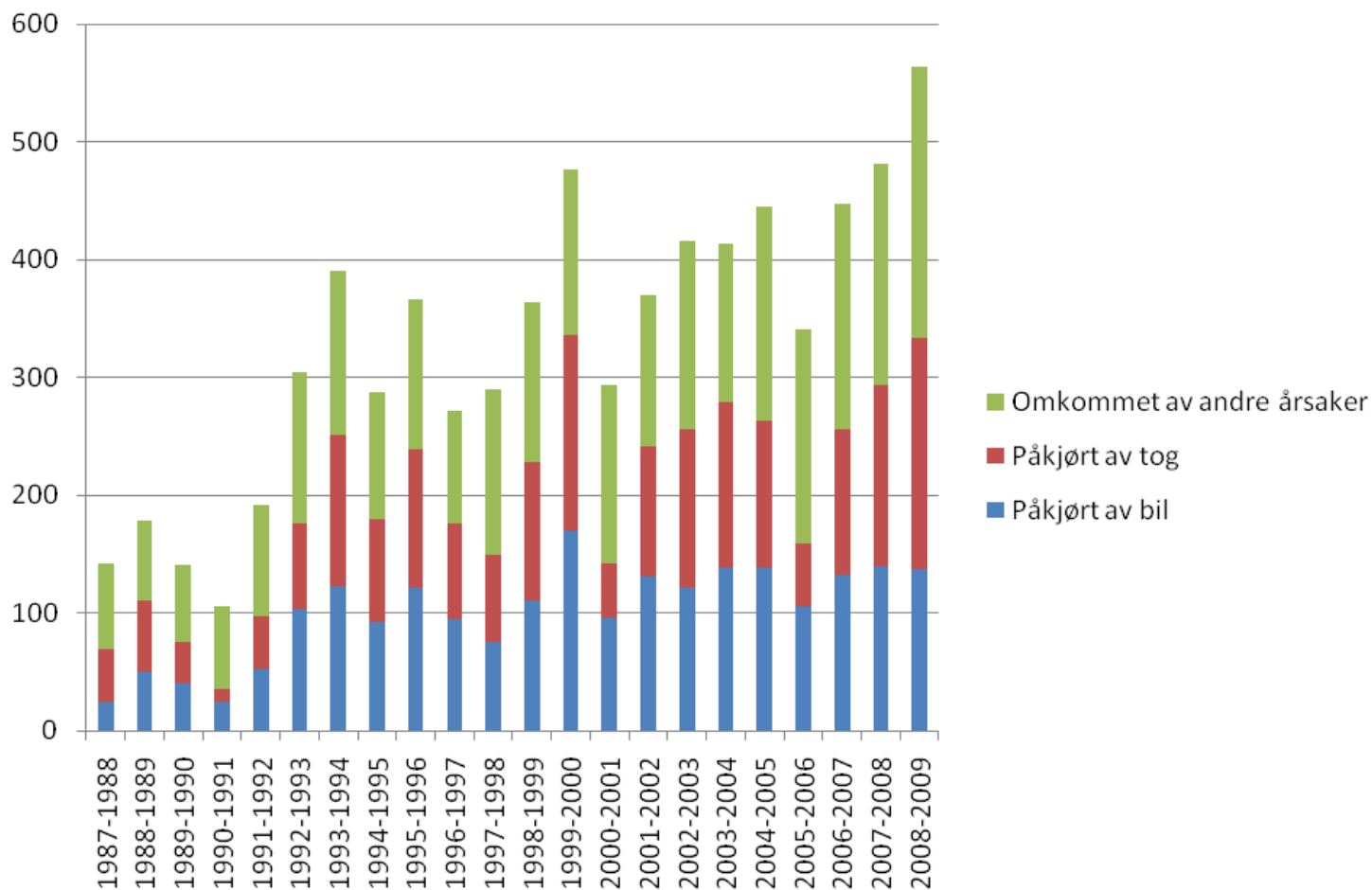
Felte elg

Langt flest elg i NT dør i jakta, men noen dør også av andre årsaker:

engasjert
- UANSETT

Andelen elg drept på vei og jernbane i NT i forhold til andre årsaker øker fra rundt 50 % til omtrent 60 % i perioden.

Hvorfor ”markedet” ikke regulerer bestanden optimalt:

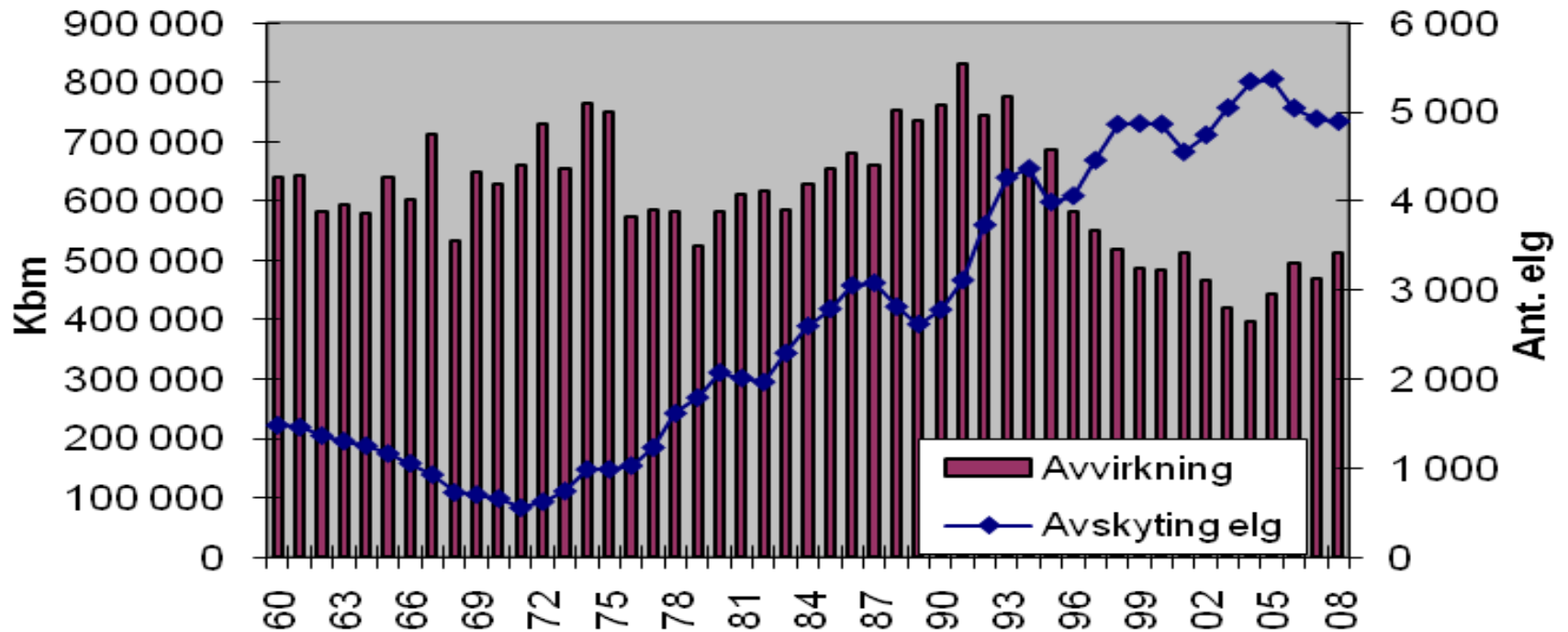
engasjert
- UANSETT

Det er en utfordring at utgiftene ikke alltid faller på de samme som har inntektene, og at inntektene og utgiftene kan være sterkt forskjøvet i tid

- Skader fra elg skjer ikke hos de som tjener på elgen
- Grunneier tjener på elgen, mens bilistene og jernbaneoperatørene får kostnadene i trafikken.
- Inntekt fra elgen kommer raskt, mens skadene gir langsiktige tap.

Mindre beite tilgjengelig

Utviklingen for avvirkningen og felte elg i Nord-Trøndelag

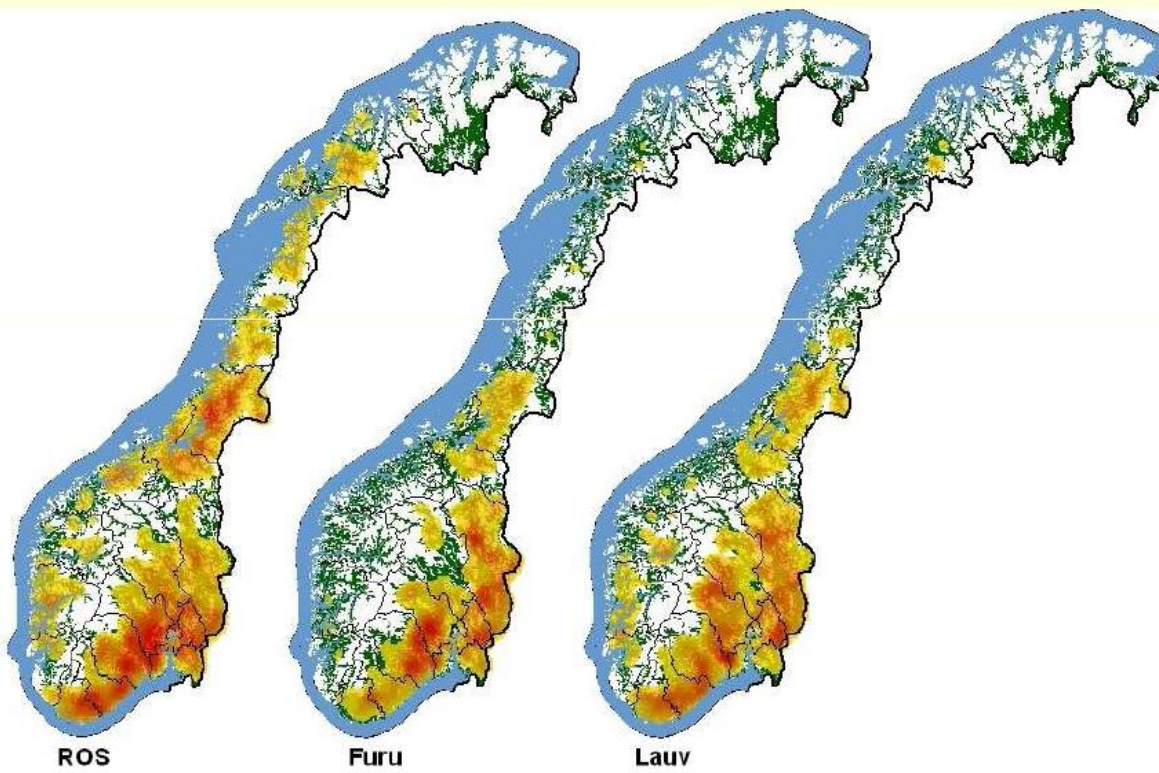

Større beitepress

engasjert
- UANSETT

Endringer i beitetrykk fra 1949 til 1999

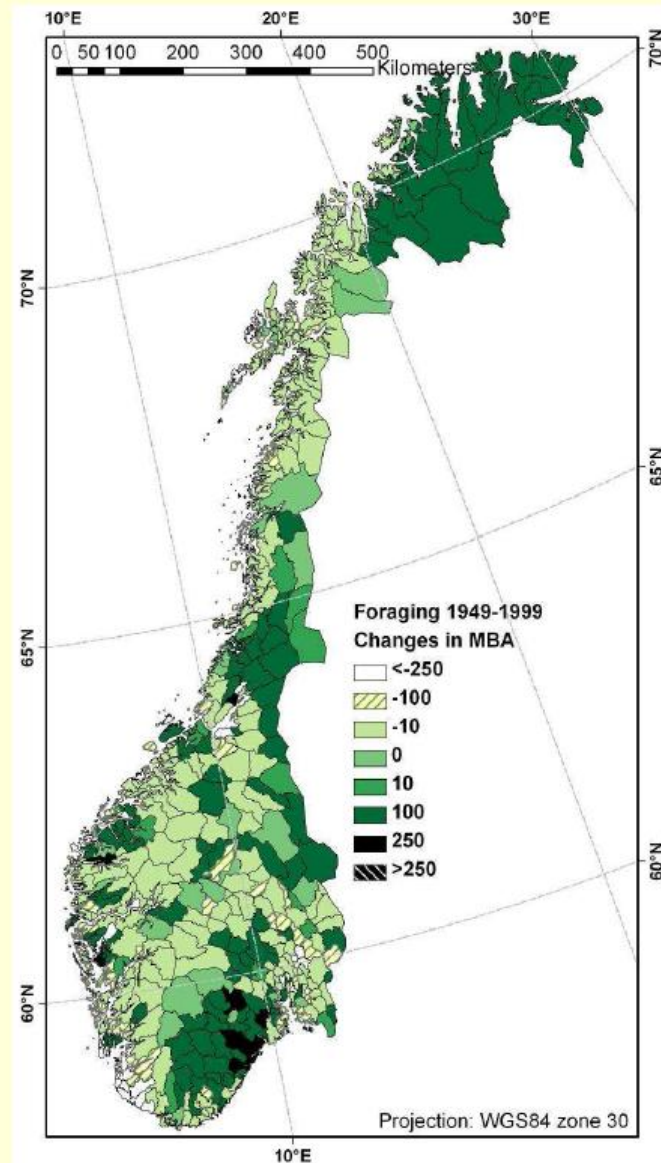
Beitegrad

ROS

Furu

Lauv

VISJON NORD-TRANDELAG
HER ALT E MULIG
- UANSETT

Hjorteviltet påvirker andre arter - og seg sjøl

- Hjorteviltet har for en stor del overtatt for husdyrbeitet => mer kvistbeiting, mindre grasbeiting.
- ROS-artene og furu kraftig nedbeitet. Andre arter ikke undersøkt nok.
- Erfaringer fra andre deler av landet tilsier at vi bør ta rev i seilene før det er for seint.
- Det kan ta tiår å bygge opp beitet igjen, sjøl om bestanden reduseres kraftig.

Økonomiske vurderinger rundt høy elgbestand

engasjert
- UANSETT

Positivt fortegn

- Elgen genererer en førstehånds kjøttverdi på omkring 45 millioner kr i Nord-Trøndelag
- En hel rekke ringvirkninger
- Rekreasjonsverdien av jakt viktig
- Av dagens jegere går mer enn halvparten kun på storviltjakt

Negativt fortegn

- Trafikkulykker – kostnader
- Redsel for viltulykker
- Skader i jord- og skogbruk
- Synkende pris på jakt ved for stort utbud
- Avsetningsproblemer for kjøttet
- Nok jegere til å felle all elgen i framtida?